

Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

Матеріали
X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

30 березня 2018 року

Одеса
ОДУВС
2018

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Р68 **Роль** та місце правоохоронних органів у розбудові
демократичної правової держави: матеріали X міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 30 березня 2018 р. — Одеса: ОДУВС,
2018. — 282 с.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

Ульянов О. І.,
к. ю. н., доцент, професор кафедри тактико-спеціальної та вогневої підготовки ОДУВС

КОНВЕНЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ

Проблема наркотизації суспільства давно вийшла за межі окремо взятої держави. Незаконний обіг наркотиків, поширеність наркоманії серед цивільного населення, глобалізація транснаціональної наркозлочинності – фактори, які змусили світову спільноту прийняти адекватні кроки у протидії зазначеній загрозі. З цією метою було прийнято ряд міжнародно-правових актів, направлених на усунення корінних причин проблеми зловживання наркотичними засобами і психотропними речовинами, включаючи незаконний попит на такі засоби і речовини і величезні доходи, одержувані від їх незаконного обігу.

Серед міжнародно-правових актів направлених на боротьбу з наркоманією заслуговує на увагу Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року (з поправками 1972 року)- метою якої є обмеження доступу до продуктів канабісу (марихуана, гашиш тощо), кокаїну (поряд з іншими ефірами еkgoniny) і наркотиків опієвих (морфін, героїн, кодеїн тощо) з метою, що не є медичною.

Так, згідно із ст. 31 зазначеної Конвенції Сторони повинні контролювати за допомогою ліцензій ввезення та вивезення наркотичних засобів і психотропних речовин; у всіх осіб і підприємств, що здійснюють таке ввезення або вивезення, необхідно вимагати отримання окремого свідоцтва на ввезення або дозволу на вивезення для кожного випадку. Перед видачею дозволу на вивіз Сторони вимагають подання ввізного свідоцтва, виданого владою країни, яка ввозить, в якому має бути засвідчено, що ввезення зазначеного в ньому наркотичного засобу або психотропної речовини дозволене.

Відповідно до ст.38 Конвенції сторони приділяють особливі увагу та застосовують всі можливі заходи, які направлені на недопущення зловживання наркотичними засобами, і на раннє виявлення, лікування, виховання, поновлення працездатності, повернення до суспільства відповідних осіб і нагляд за ними після закінчення ними лікування, та координують свої зусилля для досягнення цієї мети [1].

Таким чином, проаналізувавши положення Єдиної конвенції можна дійти висновку, що вона закріплює наступне:

- наркоманія є злом як для окремих осіб, так і злом, яке направлене проти здоров'я та благополуччя людства;

- наркоманія є являє собою соціальну та економічну небезпеку для людства;

Лейтмотивом Єдиної конвенції є теза про те, що ефективні заходи проти зловживання наркотичними засобами можливі лише при координованих діях на рівні міжнародного співробітництва.

Наступним міжнародним актом у сфері протидії наркоманії є Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про психотропні речовини» від 21.02.1971 року. Ратифікована 27 жовтня 1978 року Президією Верховної Ради Української РСР [2].

Зазначена Конвенція визнала проблему для здоров'я населення і соціальні проблеми, які виникають в результаті зловживання деякими психотропними речовинами. Метою Конвенції є попередження зловживання такими засобами та їхнього незаконного обігу. В Конвенції зазначено, що для ефективної протидії зловживання таким засобами необхідні координовані і універсальні заходи. Так, у ст.20 Конвенції зазначено, що Сторони застосовують всі можливі заходи, які направлені на попередження зловживання психотропними речовинами і на раннє виявлення, лікування, виховання, поновлення працездатності, повернення до суспільства відповідних осіб і на спостереження за ними після завершення ними лікування, а також координують свої зусилля для досягнення цієї мети.

Важливе значення для забезпечення протидії наркоманії має Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин» від 1988 року, підписана Україною 16 березня 1989 року та ратифікована Постановою ВР №1000-ХІІ (1000-12) від 25.04.91 року.

Метою цієї Конвенції є сприяння співробітництву між державами з тим, щоб вони могли більш ефективно вирішувати різноманітні проблеми незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, що мають міжнародний характер. При здійсненні своїх зобов'язань за Конвенцією держави вживають необхідні заходи, включаючи заходи законодавчого та організаційного характеру, відповідно до основних положень своїх внутрішніх законодавчих систем[3]. В зазначеній Конвенції акцентовано увагу на:

- масштабах незаконного виробництва, попиту і обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, що становлять серйозну загрозу для здоров'я і добробуту людей і справляють негативний вплив на економічні, культурні й політичні основи суспільства;

- збільшення розповсюдження незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин серед різних соціальних груп і особливо тим, що діти в багатьох районах світу використовуються як споживачі незаконних наркотичних засобів і психотропних речовин і експлуатуються при їх незаконному виробництві та обігу, що є величезною небезпекою;

- взаємозв'язок між незаконним обігом та іншими пов'язаними з ним формами організованої злочинності, що підривають законну економіку і створюють загрозу для стабільності, безпеки і суверенітету держав,

- незаконний обіг є міжнародною злочинною діяльністю, припинення якої вимагає невідкладної й першочергової уваги.

Проведений аналіз Конвенцій дає змогу зробити висновок про наступне:

По-перше, кожна із Конвенцій відображала реальний стан загроз від наркоманії на момент її прийняття.

Так, Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року (з поправками 1972 року) закріплює положення про те, що - наркоманія є злом як для окремих осіб, так і злом, яке направлене проти здоров'я та благополуччя людства і є соціальною та економічною небезпекою для людства;

Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин» акцентувала увагу на проблемі для здоров'я населення і соціальні проблеми, які виникають в результаті зловживання деякими психотропними речовинами.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин» від 1988 року закріпила положення про те, що незаконний обіг наркотичних засобів і психотропних речовин є міжнародною злочинною діяльністю, що становлять серйозну загрозу для здоров'я і добробуту людей, негативно впливає на економічні, культурні й політичні основи суспільства та створює загрозу для стабільності, безпеки і суверенітету держав.

По-друге, Конвенції виступають підґрунтям для формування національної нормативної бази у сфері протидії та боротьби з наркоманією, та передбачають координовані дії на рівні міжнародного співробітництва.

Література

1. Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року (з поправками 1972 року) / Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_177/page.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про психотропні речовини» від 21.02.1971 року. / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995>
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин» від 1988 року / Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_096

Орловська Н. А. ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НАРКОТИКІВ НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ.....	146
Політова А. С. НАРКОЗЛОЧИННІСТЬ ТА НЕПОВНОЛІТНІ: СТАРІ-НОВІ ПРОБЛЕМИ.....	148
Середницька І. А. НАРКОТИЧНА (ТОКСИЧНА) ЗАЛЕЖНІСТЬ У ДІТЕЙ, ЗОКРЕМА БЕЗПРИТУЛЬНИХ: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	150
Стокич В. А. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕСЕНДЖЕРУ TELEGRAM...	152
Ульянов О. І. КОНВЕНЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ.....	153
Щербина К. В., Свєтов В. С. ПРОБЛЕМА НАРКОЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....	155

СЕКЦІЯ 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Бєжанова А. В. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ РЕЖИМУ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ В СУДОВОМУ РОЗГЛЯДІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ.....	157
Венедіктов А. А., Венедіктова Ю. Є., ПОНЯТТЯ КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ.....	159
Грібов М. Л. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	161
Домніцак Р. В. ВЗАЄМОДІЯ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ПРОТИДІЇ КОРИСЛИВО-НАСИЛЬНИЦЬКИМ ЗЛОЧИНАМ ВІДНОСНО ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ.....	162
Дрозд В. Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ СТОСОВНО ОСІБ, ЗАЗНАЧЕНИХ У СТАТТІ 480 КПК УКРАЇНИ, ЯКИМ ПОВІДОМЛЕНО ПРО ПІДОЗРУ.....	165
Заєць О. М. СТВОРЕННЯ НАДНАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВООХОРОННИХ СТРУКТУР У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ.....	165
Капіца А. А. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПО КРИМІНАЛЬНИМ ПРОВАДЖЕННЯМ, ЗА ВІДСУТНОСТІ ПОВІДОМЛЕННЯ ОСОБИ ПРО ПІДОЗРУ, У ВИЗНАЧЕНІ ЗАКОНОМ СТРОКИ.....	167
Кашиперук С. Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРКЛАДАЧА ПІД ЧАС ЗАТРИМАННЯ ОСІБ, ПІДОЗРЮВАНИХ У ВЧИНЕННІ ЗЛОЧИНУ, ЯКІ НЕ ВОЛОДІЮТЬ ДЕРЖАВНОЮ МООВОЮ.....	169
Коваленко А. О. ТИМЧАСОВЕ ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ЯК ЗАХІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПОЗОВУ.....	171
Кричевська Х. О. ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ.....	172
Ланцедова Ю. О. НОВА РЕДАКЦІЯ СТАТТІ ПРО ДОКАЗИ, ЇХ ВЛАСТИВОСТІ ТА ДЖЕРЕЛА В АНТИКРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	174
Ланкін А. В. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПІДСЛІДНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ЗЛОЧИНІВ.....	176
Ларкін М. О. ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ЧЛЕНАМИ МОЛОДІЖНИХ НЕФОРМАЛЬНИХ ГРУП (ОБ'ЄДНАНЬ).....	178
Левін В. І. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОБШУКУ.....	179
Логінова Н. М. СПІВВІДНОШЕННЯ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРОКУРОРА І СЛІДЧОГО СУДДІ.....	180